

Kokkolan kaupunginkirjasto – Karleby stadsbibliotek

Toimintakertomus 2025

Vuosi 2025

Kirjaston kokonaislainaus oli 753 228, lisäystä edelliseen vuoteen oli 2,4 %. Fyysisten kirjastokäyntien määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna 6,7 %, yhteensä kirjastoon tehtiin 453 561 käyntiä.

Lasten- ja nuorten kaunokirjallisuuden lainat lisääntyivät 5,8 % ja tietokirjojen lainat 6,8 %. Aikuisten kaunokirjallisuuden lainaaminen säilyi entisellä tasolla. Aikuisten tietokirjallisuuden lainaaminen laski 3,7 %. Muiden aineistojen lainaaminen pysyivät edellisvuoden tasolla.

Kaikenikäisten lukemista ja lukutaitoja edistettiin vuoden aikana monenlaisilla tapahtumilla. Näyttelyjä järjestettiin 38 ja tapahtumia 420, joista 298 oli kirjaston päävastuullisena järjestämiä. Tapahtumiin osallistui 5 866 henkilöä. Käyttäjäkoulutuksia oli 166 ja niissä oli 3 211 osallistujaa.

Vuoden 2025 palvelutyytyväisyyskyselyssä kuntalaiset arvioivat Kokkolan kaupungin tuottamia palveluja. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat kirjastopalveluihin (4,5/5).

Pääkirjastossa tehtiin syksyllä 2025 toiminnallisia muutoksia. Lehtienlukusalin kahvio purettiin ja lehtienlukusalin, tapahtuma-alueen sekä lastenosaston remontti viimeisteltiin. Henkilökunnan työtiloihin asennettiin erillinen ilmastointilaitte ja paranneltiin tilan äänieristystä.

Susann Forsberg
kirjastopalvelujen johtaja

Kirjastoverkko

Kokkolan kaupunginkirjastolla on seuraavat palvelupisteet:

- Pääkirjasto
- Lähikirjastot: Koivuhaka, Kälviä, Lohtaja, Ullava ja Rahkonen
- Kirjastoauto

Kirjaston palvelupisteet olivat vuoden aikana avoinna yhteensä 19 305 tuntia, joista omatoimiaukiolotunteja oli 9 639.

Kirjaston kotipalvelutoimintaa hoidettiin hajautetusti eli kullakin kirjaston palvelupisteillä oli omat kotipalveluasiakkaansa. Asiakkaina oli sekä palvelutaloissa että omissa kodeissaan asuvia. Kotipalveluasiakkaita oli vuoden lopussa kymmenkunta henkilöä, jotka eivät sairauden tai muun liikuntaesteen vuoksi kykene itse asioimaan kirjastossa.

Naapurikuntien kanssa ylläpidettiin yhteistä Anders-verkkokirjastoa, johon Kokkolan lisäksi kuuluvat Halsuan, Kannuksen, Kaustisen, Lestijärven ja Toholammin kirjastot.

Kirjastoaineisto

Hankinta

Kirjastoon hankittiin 16 091 kirjaa, 117 nuottia ja partituuria, 556 musiikkiäänitettä, 121 DVD- ja Blu-ray-levyä, 98 muuta äänitettä sekä muuta aineistoa 149. Yhteensä hankintoja oli 17 132.

Lehtivuosikertoja tilattiin kirjaston eri palvelupisteisiin yhteensä 559 kappaletta. Kirjaston työasemilla asiakkaat pääsivät lukemaan sähköisiä sanomalehtiä. Sähköisten lehtien avulla lehtivalikoima laajenee.

Kokoelma

Kokkolan kaupunginkirjastossa oli vuoden 2025 lopussa asiakkaiden käytössä 369 756 nidettä kauno- ja tietokirjallisuutta, musiikkia, nuotteja, elokuvia, äänikirjoja, lehtiä ja muuta aineistoa. Kirjojen osuus kokoelmasta oli 321 784 nidettä eli 87 % koko aineistosta.

Poistot

Kirjastoaineistoa poistettiin huonokuntoisuuden, tietojen vanhentuneisuuden ja käyttämättömyyden perusteella 14 843 kappaletta.

Kirjastopalvelut

Lainaus

Kirjaston kokonaislainaus oli 753 228. Asukasta kohden lainoja oli vuoden aikana 15,57 nidettä. Lainoista 86,5 % oli kirjoja ja 13,5 % muuta aineistoja.

E-kirjoja lainattiin 2 658 kertaa ja e-äänikirjoja 9244 kertaa. Klassisen musiikin Naxos Music Library -kuuntelupalvelussa kuunneltiin 1 495 ääniraitaa.

E-lehtiä luettiin 92 627 kertaa. Celian äänikirjoja CD-levyinä lainattiin 461 kappaletta. Kirjaston elokuvapalvelusta lainattiin 1 856 elokuvaa.

Lainat toimipisteittäin

Toimipiste	Lainat	%
Pääkirjasto	518 952	68,9
Kirjastoauto	82 162	11,0
Koivuhaan kirjasto	40 166	5,3
Kälviän kirjasto	61 289	8,1
Lohtajan kirjasto	38 887	5,1
Ullavan ja Rahkosen kirjastot	11 772	1,6
Yhteensä	753 228	100,0

Kävijät

Fyysisiä käyntejä kirjastoon tehtiin yhteensä 453 561. Vuoden aikana lainausoikeuttaan käyttäneiden määrä oli 14 597, mikä on 30 % kokkolalaisista.

Kirjaston internet-sivuille ja Anders-verkkokirjastoon tilastoitiin 305 390 käyntiä vuonna 2025. Asiakkaat käyttävät aktiivisesti verkkokirjastoa lainojen uusimiseen ja varausten tekemiseen.

Kävijät toimipisteittäin

Toimipiste	Kävijät	%
Pääkirjasto	362 816	80,0
Kirjastoauto	21 742	4,8
Koivuhaan kirjasto	24 043	5,3
Kälviän kirjasto	23 075	5,1
Lohtajan kirjasto	15 646	3,4
Ullavan ja Rahkosen kirjastot	6 239	1,4
Yhteensä	453 561	100,0

Neuvonta ja tietopalvelu

Kirjaston kaikki palvelupisteet neuvoivat asiakkaita kirjaston kokoelman käytössä ja tiedonhaussa. Tietopalvelun ohessa annettiin pienimuotoista opastusta Anders-verkkokirjaston sekä muiden tietokantojen ja internetin käytössä.

Anders-kirjastojen yhteistyö

Anders-kirjastojen yhteistyöstä päättävä johtoryhmä kokoontui kolme kertaa. Kokouksissa sovittiin muun muassa yhteisen kirjastojärjestelmän ja verkkokirjaston sekä e-aineistojen linjauksista.

Pääkirjasto

Pääkirjastossa lainattiin aineistoa 518 952 nidettä. Fyysisesti kirjastossa käytiin 362 816 kertaa. Lainaus kasvoi 2 % ja käynnit laskivat 10 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Pääkirjastossa tehtiin syksyllä 2025 toiminnallisia muutoksia. Lehtienlukusalin kahvio purettiin ja lehtienlukusalin, tapahtuma-alueen sekä lastenosaston remontti viimeisteltiin. Henkilökunnan työtiloihin asennettiin erillinen ilmastointilaitte ja paranneltiin tilan äänieristystä.

Pääkirjaston remontin takia lehtienlukusali oli suljettu ja omatoimikirjasto ei ollut käytössä 26.9.-19.10. ja 27.10.-9.11.2025. Lehtisalin palvelut siirrettiin remontin ajaksi kirjaston tapahtuma-alueelle.

Näyttelyt

Pääkirjastossa järjestettiin 23 näyttelyä. Lisäksi kirjaston eri osastoilla oli vaihtuvia kirjanäyttelyjä eri aihepiireistä ja ajankohtaisista asioista.

- 3.-30.1. Shadows-taidenäyttely, Essi Cleo
- 2.-31.1. Varjoa ja valoa, Marjaana Hanskin taidenäyttely
- 4.-27.2. Elämän tiivistymä, Aleksei Poliakovin maalauksia
- 1.-28.2. Kallot vitriinien yllä, Tony Hollannin aforismi- ja runotekstejä
- 1.-30.3. Seppo Liedeksen valokuvanäyttely
- 1.-30.3. Piirustuksia ja tarinoita: Jouko Järven näyttely sota-ajalta

- 3.-31.3. Silja Siirilän taidenäyttely ”50 v.”
- 1.-30.4. Helena Rantasen taidenäyttely
- 1.-30.4. Taikavarpu, metsämaa Simone Berlinin taidetta
- 2.-30.5. Liike, liikkuvuus ja muutos. Väinö Laitakankaan ja Uuni kangastalon valokuvia 1920-1960
- 7.-28.5. Lähellä ja Kaukana, Taito Käsityökoulun lapsi- ja aikuisopiskelijoiden keväänäyttely
- 2.-30.6. Perhosefekti, pukutaidenäyttely vasamasiikkäistä, Sanna Hautamäki
- 3.-30.6. Jokaisessa hetkessä, Anastasiia Khudonohovan valokuvanäyttely
- 1.-31.7. Julkinen puutarha: Riina Rauma, Ulla Hietala, Maria-Liisa Hannula
- 2.-31.7. Hyvän mielen asetelmia, Stine Vuokilan taidetta
- 1.-29.8. UNICEFin nuket ja Leena Sulkalan batiikkitaulut
- 4.-29.8. Biisoneita, preerioita, kallioita, Anna-Maija Mattila-Litvakin valokuvanäyttely
- 1.-30.9. Luonnon tunnelmia, Arimo Eklundin valokuvia
- 1.-30.9. Ystävän muotokuva, Arto Revonkorven valokuvia
- 1.-31.10. Mafia, Veli-Matti Kärkkäisen valokuvanäyttely
- 3.-29.11. Från mörker till ljus, Heili Hintsu och Jan Wenman
- 1.-31.12. Rosson Pohjanmaa – silloin ja nyt
- 15.-31.12. Näkyvillä, Milja Korkikangas

Lasten ja nuorten kirjastopalvelut

Lasten- ja nuortenosastolla vuosi 2025 oli vilkas. Se näkyi myös lasten ja nuorten aineiston lainamäärässä, joka nousi edellisestä vuodesta. Kirjaston ja koulun yhteistyö jatkui pitkälti yhteistyösuunnitelman mukaisesti, eli 2.-luokkia tavoitettiin *Taitojen polun* merkeissä ja kolmosluokille järjestettiin kirjavinkkausta. Yläkouluilla 7. luokille tarjottiin kirjastoon tutustumista muun muassa murhamysteerin avulla sekä tiedonhaun opastusta ja 8.-luokille genrevinkkausta. Muita luokkia kävi erilaisissa kirjastosuunnistuksissa.

Partiolaiset ja sanataidekoululaiset pitivät kirjastolla ohjatun kokoontumisensa ja tutustuivat kirjastoon. Isokylän koululla järjestettiin lokakuussa ympäristöteemapäivä, jossa kirjastolta oli oma messupiste.

Tiedonhaun opetukseen kirjastolla osallistui yli 700 oppilasta ja samoin suomenkielinen kirjavinkkaus järjestettiin 700 oppilaalle.

Kokkolan kaupunginkirjasto osallistui Pohjanmaan alueiden massakirjavinkkauksiin. Massakirjavinkkauksessa kirjastojen lasten ja nuorten osastojen työntekijät vinkkaavat kirjoja etänä Zoomissa tai Teamsissä ja oppilaat katsovat sitä omissa kouluissaan. Vinkkaajia on 5-7 ja etukäteen on päätetty, mille vuosiluokille vinkkaus on suunnattu. Suomenkielinen massavinkkaus tavoitti noin 2200 osallistujaa, joista reilut 200 oli Kokkolasta. Massakirjavinkkauksella tavoitetaan to-della hyvin oppilaita!

Toukokuussa osallistuimme Pohjanmaan yhteiseen lastenkirjastotyön päivään Seinäjoella.

Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyömme huomioitiin syyskuussa Lucina Hagman-palkinnolla, joka myönnetään koulutuksen tasa-arvon hyväksi tehdystä pedagogisesta työstä.

Syksyllä arpaonni suosi ja saimme Suomen tietokirjailijat ry:n kautta vieraaksemme Tero Hiekkalinnan, joka kertoi innostavasti avaruudesta Isokylän kolmosluokkalaisille. Koulujen syyslomaviikolla vieraana oli Lukukeskuksen 100 kirjastoa -tuhansia kohtaamisia -hankkeen kautta ukrainalainen kirjailija-kuvittaja Nataliia Deineka. Marraskuussa kirjailija Johanna Hulkko kävi ilahduttamassa Torkinmäen ja Ykspihlajan oppilaita kertoen kirjailijan ammatista ja kirjoistaan.

5.-luokkalaisille järjestettiin kevättalvella lukurauhakisa, jossa oppilaat kisasivat siitä, kuinka kauan lukurauha luokassa kestää. Kisan aikana osallistujat lukivat yhteensä 66 tuntia ja yli 2000 kirjaa!

Lokakuun lopussa järjestimme nuorisopalveluiden kanssa suosituksen kummitusillan, jossa 3.-6.-luokkalaiset saivat tutustua aavemaisiin toimintapisteisiin illalla kirjaston sulkeuduttua muilta asiakkailta.

Lukukoirana jatkoi vuonna 2025 Kennelliiton lukukoira Sisu, jolle sai varata aikoja lukemisen harjoitteluun. Ya-lukupiiri eli nuorten aikuisten lukupiiri kokoontui kevään aikana viidesti, joista viimeisen kerran pidimme Rahkosen kirjastossa Ullavassa ja tapasimme viimein muutenkin kuin etäyhteyden välityksellä.

Tet-harjoittelijoita pääkirjastolla oli vuoden mittaan yhteensä 11, Donnerskan, Kiviniityn ja Isokylän kouluista.

Loppuvuodesta lasten- ja nuortenosaston pitkäaikainen osastonjohtaja Pirjo Pellinen jäi eläkkeelle.

Pääkirjaston suomenkielinen varhaiskasvatus- ja esiopetusyhteistyö

Yhteistyötä suomenkielisten varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköiden sekä perhetyön toimijoiden kanssa teki päätoimisesti kaksi kirjastovirkailijaa. Iso osa yhteistyötä oli satutuokioiden suunnittelu, valmistelu ja pitäminen päiväkotij- ja esiopetusryhmille, Soiten lapsiperheille suunnatuille ryhmille sekä seurakunnan päiväkerhoille. Suurin osa tuokioista pidettiin ryhmien omissa tiloissa, mutta heidän toiveidensa mukaan järjestimme satutuokioita myös kirjastossa.

Syksyllä virallisesti voimaan astunut kirjaston, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyösuunnitelma kannustaa alle kouluikäisten ryhmiä vierailulle kirjastoon tai kirjastoautoon. Ohjattua kirjastoon tutustumista pyysivät erityisesti esiopetusryhmät, joille järjestettiin *Kolme pukkia* -kansansadun uuteen versioon tutustuttavaa kirjastoseikkailua. Yhteensä vuoden aikana ryhmille järjestettyjä satutuokioita tai ohjattuja kirjastoon tutustumisia pidettiin 124, ja niiden tiimoilta tavoitettiin yli 2 180 lasta ja aikuista.

Kesäkuussa saimme kirjaston pienten asiakkaiden iloksi ja ihmetykseksi vieraaksemme tiekarhun kuljettajineen. Lapset pääsivät halutessaan nousemaan tiekarhun hyttiin testamaan kuskin penkkiä ja näkymää. Tähän yhdistimme tietysti autot ja moottorit -aiheisen satutuokion ulkona kirjaston pатиolla.

Syyslomaviikolla juhlistimme 80-vuotiasta Peppi Pitkätossua järjestämällä kirjastossa kaksikielisen Peppi-teemapäivän perheille satutuokioineen ja muine leikkimielisine aktiviteetteineen. Pelkästään suomenkieliset satutuokiot keräsivät yhteenlaskettuna satapäisen yleisön, ja vielä useampi lapsiperhe osallistui peppimäisiin aktiviteetteihin omatoimisesti pitkin päivää.

Syksyllä osallistuimme kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijöiden koulutuspäivään, jossa esittelimme Ruotsissa kehitetyn, kirjan kokemuksellisuutta ja eläytymistä korostavan *Dansa en bok* –menetelmän tanssimalla ja leikkimällä läpi yhden kuvakirjan tarina.

Varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmät pyysivät myös aktiivisesti kirjapaketteja, joiden keräämiseen osallistui koko alakerran tiimi sekä kirjastoauton henkilökunta ja joista ison osan asiakkaat halusivat noutaa kirjastoautosta.

Lasten lukemaan innostamiseen työpanoksensa antoivat myös muutamat asialle omistautuneet vapaaehtoiset, joiden toimesta kirjastossa pidettiin suomenkielisiä kaikille avoimia satutuokioita ja satujumppia 12 kertaa. Ne keräsivät kuulijoita yhteensä yli 200 lapsen ja aikuisen verran.

Päivi Pajala
kirjastonhoitaja

Kirsi-Maria Junnila
kirjastovirkailija

Svenskspråkig verksamhet vid Karleby stadsbibliotek

För vuxna arrangerades med hjälp av understöd från Svenska kulturfonden och i samarbete med Luckan och Föreningen Pohjola-Norden Bibban by Night. Sofie Stara intervjuade Thomas Lundin och Michaela von Kügelgen. Kvällen avslutades med musik av The Haralds. Bandet består av syskonen Max Åström, Mindy Svenlin och Ebba Åström.

I november hölls också ett författarbesök med Boris Salo.

Bokbabbel med kravlösa träffar för vuxna där litteratur enligt givna teman diskuterades fortsatte under 2025, både i bibliotekets egen regi och under ledning av Mindy Svenlin.

Shared Reading-tillfällen hölls under namnet Läsjuntan. Shared reading innebär att gruppen utan förberedelser läser en kort text tillsammans och diskuterar de tankar och känslor texten väcker under läsningen under ledning av läsledaren. Av bibliotekspersonalen har nu två personer gått utbildningen till läsledare i Shared Reading och biblioteket kommer fortsättningsvis att kunna erbjuda möjligheten att på detta sätt mötas kring en text.

Under seniorveckan ordnades Minnesradion, ett evenemang där vi drack kaffe och lyssnade på vinyler ur bibliotekets samling. Tanken var erbjuda seniorer ett tillfälle att återuppleva och diskutera minnen som väcktes av musiken. På grund av lågt deltagarantal och tekniska svårigheter beslöts det att det fick förbli ett engångstillfälle.

Fortsättningsvis skickar svenska avdelningen på Karleby stadsbibliotek ut nyhetsbrev om aktuella evenemang på biblioteket till kunder som väljer att prenumerera.

Barn och ungdomar

I samarbete med småbarnspedagogiken och förskoleverksamheten i Karleby utformades en gemensam samarbetsplan som under hösten 2025 godkändes i Nämnden för undervisning och fostran samt i Kultur- och Fritidsnämnden. Samarbetsplanen kan man läsa på bibliotekets webbsidor.

För de allra yngsta erbjöds under året Babypoesi och sagostunder på biblioteket. Bland annat ett tvåspråkigt sommarenemang där en väghyvel parkerades vid biblioteket och barnen fick titta närmare på den efter sagostunden.

Biblioteksbesök och sagostunder erbjöds också stadens alla svenskspråkiga daghem och förskolor.

En hel dag firade biblioteket också att Pippi Långstrump fyllde jämna år och ett tvåspråkigt program med sagostunder, pyssel, sakletaruppdrag och tipspromenad arrangerades i stadsbiblioteket.

Biblioteket medverkade också i evenemanget som hölls i samarbete med bland annat Kokkolan ensi- ja turvakoti på Dagen för barnens rättigheter – Lasten oikeuksien päivä i Campushallen. Biblioteket hade ett bord med information om bibliotekets tjänster och höll sagostunder på svenska och finska.

Biblioteket arrangerade också verkstäder inom Karleby stads utbildningsdag för personalen inom småbarnspedagogik. Temat för verkstäderna var "Dansa en bok", ett koncept som utvecklats i Sverige, där man tillsammans med barnen utforskar en bilderbok och lekfullt dansar sig genom berättelsen.

Förskolebarn med föräldrar samt förskolepersonal bjöds också in till biblioteket på biblioteksäventyr för att bekanta sig

med bibliotekets utrymmen och tjänster. Bibliotekskort gjordes till barnen och de fick lösa uppgifter längs en bana runt biblioteket medan de vuxna fick info om bibliotekets tjänster och boktips.

Författaren Wilma Möller och illustratören Fanny Penttinen besökte biblioteket i september för att berätta om sin bok Lejon på vift. Wilma Möller berättade om boken och skrivprocessen och Fanny Penttinen höll en ritverkstad där vi lärde oss rita Lejon. Evenemanget ordnades i samarbete med Luckan i Karleby.

I samarbete med de svenskspråkiga skolorna i Karleby arrangerades lästävlingen Läsduellen för eleverna i åk 3–4 enligt en modell som tidigare använts i Kronoby. Alla elever i årskurserna fick läsa böcker från en boklista som biblioteket i samarbete med biblioteksansvariga lärare i svenskspråkiga lågstudier tagit fram. Biblioteket samlade ihop böcker till skolorna och skickade ut läsloggar som eleverna kunde använda under läsningen. Efter två veckors intensivt läsande hölls semifinalen i respektive skola, i vilken alla elever deltog. Frågorna hade sammanställts dels med hjälp av Kronoby, dels med arbetsgruppens gemensamma krafter. Alla skolors vinnarlag deltog sedan i finalen. Enligt elevantal i skolorna skickades 1–2 lag med elever från både åk 3 och 4 i varje lag.

I finalen som ordnades på Karleby stadsbibliotek med Oa Lönnbäck som konferencier deltog sammanlagt 6 lag och Lag Girafferna från Chydenius skola avgick med segern. Läsduellen planeras bli ett återkommande evenemang.

Tack vare bidrag från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minnesr samt Lisi Wahls stiftelse kunde arbetsgruppen bekosta en Läsduellslogo som Terese Bast skapade, köpa in en del av

böckerna till skolorna samt bekosta transporter, konferencier och pris till finalen.

För årskurs 5 arrangerade biblioteket en tävling i läsro för alla elever i staden under två veckor våren 2025, i både svenskspråkiga och finskspråkiga skolor. Eleverna tävlade klassvis om att hålla läsron minst 20 minuter varje dag under tävlingstiden. Vinnarna korades utgående från antal läsrosminuter och antal lästa böcker. Sammanlagt läste eleverna i åk 5 över 2000 böcker och höll läsron i över 66 timmar. Lohtajan kirkonkylän koulu vann tävlingen i läsro och fick tillbringa en kväll på biblioteket efter att biblioteket stängt för dagen. Tävlingen planeras bli ett återkommande inslag för åk 5.

I november ordnades i samarbete med Pedersöre kommunbibliotek och med bidrag från Svenska kulturfonden ett författarbesök med Torsten Bengtsson för åk 4 i svenskspråkiga skolor samt språkbadsklassen i Hållhagens skola. Torsten Bengtsson har skrivit främst lättlästa böcker för barn och ungdomar.

I samarbete med Karleby stads ungdomstjänster ordnades en tvåspråkig spökkväll på biblioteket med spökhistorier, tävlingar och olika stationer.

Läshunden Sisu lyssnade också i år på barn som läste för den. En lässtund på 15 minuter med Sisu kan bokas vid bibliotekets infodisk.

Bokpaket till skolor, daghem och förskolor erbjöds också detta år. Det här är en tjänst som uppskattas och används flitigt. Både personalen på stadsbiblioteket och personalen på bokbussen plockar ofta ihop material enligt önskemål till dessa grupper.

Enligt den samarbetsplan för den grundläggande utbildningen och biblioteket i Karleby som togs i bruk 2022, erbjöds bokprat och biblioteksbesök till alla svenskspråkiga skolor. Samarbetsplanen för grundskolan och biblioteket finns på bibliotekets webbsidor.

Karleby stads kulturlärostig erbjöds i år också på svenska och årskurs två hade under hösten möjlighet att i skolan eller på biblioteket utforska begreppet källkritik på en grundläggande nivå och fundera på vad som är fakta och vad som är åsikter.

Bokbussen utgör en viktig del av servicen till barngrupperna runtom i staden, särskilt de som har en lång väg till biblioteket.

Tack till våra samarbetspartners

Viktiga samarbetspartners har under året varit daghem, förskolor, skolor, stadens ungdomstjänster och kulturtjänster, Luckan i Karleby, K.H. Renlunds museum, föreningen Pohjola-Norden, Kokkolan ensi- ja turvakoti, Kronoby kommunbibliotek och Pedersöre kommunbibliotek.

Mikaela-Byskata-Ahlskog
bibliotekarie

Lähipalvelut

Koivuhaan kirjasto

Kirjasto palvelee paitsi Koivuhaan, Nuolipuron, Mesilän, Ykspihlajan ja Öjan asukkaita, myös Koivuhaan ja Ykspihlajan alakoulujen sekä Koivuhaan ja Peurankadun päiväkotien, yksityisten päiväkotien sekä alueen perhepäivähoidon lapsia. Koulukirjastotunteja ja vakituksia päiväkotien vierailuaikoja oli viikossa noin 20. Koulukirjastotuntien aikana oppilaat lainaavat sekä osallistuvat kirjastonkäytön- ja tiedonhaun opetukseen.

Koivuhaan kirjastossa tehtiin vuonna 2025 noin 3 347 lainaa kuukaudessa. Yhteensä kaikkia aineistoja lainattiin 40 166 kertaa. Fyysisiä kirjastokäyntejä oli 24 043. Sekä lainojen että käyntien määrä lisääntyi jälleen edellisvuodesta. Kirjastossa käy koulujen ja päiväkotien lisäksi myös paljon ei-lainaa-asiakkaita, jotka muun muassa lukevat lehtiä ja käyttävät tietokonetta.

Kirjasto oli jo totuttuun tapaan heinäkuu-elokuussa suljettuna vuosilomien keskittämisen vuoksi, mutta kirjastossa pääsi asioimaan omatoimisesti omatoimikirjaston ollessa käytössä koko kuukauden. Vuoden 2025 loppuun mennessä omatoimiasiakkaita oli yhteensä 360, uusia omatoimiasiakkaita tuli vuoden aikana huimat 76. Omatoimikirjasto onkin lisännyt kirjaston käyttöä tarjoamalla pääsyn kirjastoon omatoimisesti myös ilta-aikaan ja viikonloppuisin.

Palveluaika, jolloin henkilökunta on paikalla, pysyi entisellään. Kirjasto on avoinna viitenä päivänä viikossa yhteensä 30 tuntia viikossa. Omatoimiaikaa viikossa on 44 tuntia.

Vuoden mittaan Koivuhaan kirjastossa työskenteli kirjastonjohtajan lisäksi kaksi vakituista kirjastovirkailijaa. Kirjastonjohtajan työpanos jakautuu Koivuhaan kirjaston sekä pääkirjaston kesken.

Lukupiiri kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Lukupiiriä veti kirjastovirkailija Jani Typpö. Lukupiirin luettavat kirjat valitaan eri aihepiireistä lukijoiden kiinnostuksen mukaan.

Lokakuussa juhlittiin kirjaston ansiokasta 50-vuotista taivalta. Juhlaviikolla saimme kirjailijavieraksi dekkaristi Leena Lehtolaisen, joka kertoi kirjoittamisesta ja tuotannostaan. Historiaillana muistelimme asiakkaiden kanssa menneitä vuosikymmeniä. Kokkolan Talohoito sponsoroi täytekkukahvit asiakkaille viikon päätteeksi.

Heidi Tuikka
kirjastonjohtaja

Kälviän kirjasto

Vuosi 2025 oli Kälviän kirjastossa toiminnallisesti vilkas ja tasapainoinen monien palveluihin vaikuttaneiden remonttivuosien jälkeen. Kirjaston kokoelma on nyt ajantasainen aktiivisen kokoelmatyön ansiosta. Kirjaston rooli lasten ja nuorten lukutaidon edistäjänä korostui entisestään. Aikuisten tapahtumat, näyttelyt ja kirjailijavierailut täydensivät monipuolista kulttuuritarjontaa. Ensimmäinen kokonainen vuosi omatoimikirjastona ja lisääntyneet kävijämäärät vahvistivat kirjaston roolia tärkeänä ja helposti saavutettavana kuntalaisten kohtaamispaikkana.

Kävijät ja lainaus

Kirjaston aukioloajat pysyivät ennallaan ja kirjastossa oli mahdollista asioida vuoden jokaisena päivänä.

Palveluaika oli yhteensä 1 651 tuntia. Omatoimiaukiolo mukaan luettuna kirjasto oli avoinna ennätysellisesti lähes 4 400 tuntia. Kävijämäärä jatkoi nousuaan, kävijöitä oli vuoden aikana yli 23 000. Omatoimikirjautumiskertoja oli 2 411 ja omatoimikirjaston käyttöoikeussopimuksia 317. Omatoimi-asiakkaita tuli toki myös muista Kokkolan kirjastoista.

Kirjastokorttiaan käytti 1 391 asiakasta. Kokonaislainaus kohtentui jopa muutamalla tuhannella, ollen 61 300. Hankintoja tehtiin hiukan edellisvuosia enemmän (1 476 kpl) ja poistoja kertyi viime vuosien poistourakoista huolimatta 1 677 kpl.

Lasten- ja nuortenkirjastotyö

Varhaiskasvatus- ja koulu yhteistyö palautui normaalille tasolle remonttivuosien jälkeen. Kirjastossa vieraili vuoden aikana lähes 90 ryhmää joko omatoimisesti lainaamassa tai hakemassa varauksia tai osallistuen kirjaston järjestämään

hiilipiirroksia, keramiikkaa ja Kenian muistoja valokuvina. Huhta-Kallen maalauksia sekä Juhani Kolppasen tekemiä pienoismalleja tutuista kälviäläisistä rakennuksista ja entisäin työkoneista oli esillä heinäkuun yhteisnäyttelyssä. Tapahtuma- ja näyttelyvuosi osoitti, että kirjaston ohjelmatarjonta tavoittaa laajasti eri-ikäisiä asiakkaita ja että kirjasto toimii tärkeänä matalan kynnyksen kulttuuritoimijana Kälviässä.

Henkilökunta

Kirjaston henkilökunnasta kolme henkilöä työskentelivät vuoroviikoin myös Lohtajan kirjastossa. Lisäksi yksi virkailija teki osittaista työnkiertoa Koivuhaan kirjastossa. Loppuvuodesta kolme työntekijää teki sijaisuuksia Ullavan kirjastossa. Kirjastossa oli töissä vuosilomansijainen kesällä, harjoittelijana ammattiopiston opiskelija sekä kolme tet-harjoittelijaa.

Kati Salmén
kirjastonjohtaja

Lohtajan kirjasto

Vuosi 2025 sujui Lohtajan kirjastossa tutuissa merkeissä. Vakiintuneet tapahtumat pyörivät läpi vuoden. Keväällä toimintaa vilkastuttivat alue- ja kuntavaalit, syksyllä osa ulkopuolisten järjestämistä tapahtumista oli tauolla. Vuoden aikana järjestettiin useita onnistuneita kirjailijavierailuja. Lasten ja nuorten kirjastotyö säilyi edelleen toiminnan keskeisimpänä osa-alueena.

Kävijät ja lainaus

Kirjastokäyntejä kertyi vuoden aikana 15 650, jossa on jonkin verran laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Palveluaikaa oli yhteensä noin 1 600 tuntia ja omatoimiaikaa 2 830 tuntia. Marinkaisen lainausaseman aukiolotunteja kertyi lähes 110 tuntia. Aktiivisten lainaajien määrä nousi hieman ollen 817. Omatoimisopimuksia oli vuoden lopussa 375 asiakkaalla, omatoimikirjautumiskertoja oli 1 747. Kokonaislainaus laski vain vähän edellisvuodesta ollen 38 900. Hankintoja oli yksi nide (1 213 kpl) enemmän kuin vuotta aiemmin, poistoja koelmasta tehtiin 1 334 kpl.

Lasten- ja nuortenkirjastotyö

Koulu- ja päiväkotiryhmien käyntejä kirjattiin 74 vuoden aikana, joista 28 ryhmälle järjestettiin kirjavinkkausta tai kirjastonkäytönopastusta. Osallistujia näihin koulutuksiin oli yhteensä 452 oppilasta. Luokilla oli myös omia projekteja kirjastossa, joissa he hyödynsivät kirjaston aineistoa ja tiloja. 103 lohtajalaista lasta suoritti kirjaston lukudiplomin. Yhteistyö yläkoulun kanssa tiivistyi uuden äidinkielenopettajan myötä.

Lukukoirasisarukset Levi ja Lulu vierailivat kirjastossa yhteensä neljä kertaa. Satutuokioita järjestettiin seitsemän kertaa. Humppa-Veikko esitteli matkalaukkuaan kolmelle alakoululuokalle, ja kirjaston satutuokio jalkautui alueen päiväkoteihin.

Aikuisten kirjastotyö

Kirjasto järjesti vuoden aikana monta kirjailijavierailua. Helmikuussa sukututkija Raija Koski kertoi karhilaisesta Hermannin Lukista tekemästään kirjasta. Maaliskuussa kirjastossa vieraili lohtajalaisjuurinen lasten ja nuorten Finlandia-palkinnon vuonna 2024 voittanut Päivi Lukkarila. Syyskuussa dekkarikirjailija Saila-Mari Kohtala kertoi kirjoistaan ja vanhan talonsa kunnostuksesta. Joulukuussa marinkaislaissyntyinen Marjukka Puutio puhui esikoiskirjastaan ja matkastaan kirjailijaksi.

Marraskuussa järjestettiin jo toistamiseen Kokkolan seudun opiston kanssa *Kirjasto soikoon!* -runokonsertti, jossa esiintyi paikallisia lausujia ja opiston laulunopiskelijoita. Kesällä kirkkomusiikkijuhlien aikaan Kylämuusikot kävivät pop up -keikalla.

Neulekahvila järjestettiin seitsemän kertaa, pari kertaa oli mukana myös Käsityöliike Linnea lankoineen. Alkuvuodesta siirtolaisuustietoja kerättiin kolmena maanantaina. Lukurinki kokosi aikuiset kirjan ystävät yhteen kahdeksan kertaa. eSeniorit antoivat digitukea alkuvuodesta kerran kuussa. Kirjaston kotipalvelun asiakkaina oli pari ikäihmistä.

Tapahtumia järjestettiin yhteensä 39, joista oli kävijöitä lähes 320. Kävijämäärään ei ole laskettu alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyksessä ja varsinaisessa vaalipäivässä käyneitä äänestäjiä.

Näyttelyt

Vuoden aikana järjestettiin neljä näyttelyä. Esillä oli vanhoja Arabian astioita sekä Maria Hilpeän lammasnahkatossuja ja -välyjä. Lisäksi näytteillä oli Kokkolan seudun opiston Iloa väreistä senioreille -kurssilaisten töitä ja Esko Koivusaaren maisema- ja luontomaalauksia menneiltä ajoilta.

Kati Salmén
kirjastonjohtaja

Ullavan ja Rahkosen kirjastot

Ullavan ja Rahkosen kirjastoissa vuosi 2025 oli henkilöstömuutoksen ja ennakoimattomien sulkupäivien vuoksi poikkeuksellinen. Siitä huolimatta kirjaston peruspalvelut saatiin turvattua ja toiminta jatkui pääosin normaalisti läpi vuoden.

Käynnit ja lainaus

Ullavan kirjastojen kävijämäärä (6 240 käyntiä) laski edellisvuoteen verrattuna johtuen poikkeuksellisen monista kiinniolopäivistä. Sama vaikutus oli kokonaislainaukseen, lainoja tehtiin yhteensä 11 780. Aukiolotunteja kertyi yhteensä 1062. Kirjaston kokoelma karttui 826 niteellä ja poistoja tehtiin 588 kpl.

Lasten ja nuorten kirjastotyö

Kouluvuoden ajan sekä Veikko Vionojan koulun että Rahkosen koulun luokkien viikoittaiset kirjastotunnit jatkuivat. Kirjaston työntekijä osallistui koulujen järjestämään perheiden iltaan syksyllä Rahkosessa. Molempien koulujen 2.-luokkalaiset osallistuivat *Taitojen polun* rohkeustunnille kirjastossa. Lukuvuonna 2024-25 oppilaat suorittivat kirjaston ja koulun yhteistä lukudiplomia. Uutena toimintamuotona molemmissa kirjastossa vieraili koulupäivän aikana lukukoira Levi, jonka luona lukemista kävi harjoittelemassa 30 lasta.

Yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa ullavalaisille lapsille ja nuorille järjestettiin jälleen monenlaista mukavaa. Hyvinvointi-iltaan Rahkosessa osallistui 14 nuorta. Lisäksi järjestettiin tuttuun tapaan suosittuja peli-, kummitus- ja tonttuiltoja. Rahkosen kirjastossa nuoret yhdessä kirjastovirkailijan kanssa osallistuivat etäyhteydellä pääkirjaston YA-lukupiiriin.

Satuhetkiä Rahkosen ja kirkonkylän kirjastoilla järjestettiin 23 kertaa ja niihin osallistui pääasiassa Rahkosen ryhmiksen ja

kirkonkylän päiväkodin lapsia ohjaajineen. Ullavan kuvataiteen- ja musiikin viikolla järjestettiin satuvartti kirkonkylän kirjastossa tiistaista perjantaihin joka päivä. Yhteensä alle 18-vuotiaille oli 31 tapahtumaa, joihin osallistui 390 lasta ja nuorta.

Kirjastonkäytön opastusta ja kirjavinkkausta annettiin jokaiselle luokalle vähintään kerran vuoden aikana. Niihin osallistui 68 lasta.

Aikuisten kirjastotyö

Aikuisten lukupiiri kokoontui vuorotellen kirkonkylällä ja Rahkosessa kerran kuukaudessa, mukana oli 3-9 osallistujaa. Dekkarilukupiiri kokoontui kevätkuolella kertaalleen.

Aikuisille järjestettiin keväällä pari kertaa lautapeli-ilta. Tuuli-voimayhtiö järjesti avoimen yleisöinfon kirjastossa lokakuussa.

Ullavan kuvataiteen ja musiikin viikolla kirjastossa oli esillä Juha Laitalaisen valokuvanäyttely *Voi taivas, mikä sää – tv-sääkuvia*. Lokakuussa runsas eläkeläisten joukko kävi tutustumassa kirjaston palveluihin kirjastovirkailijan opastuksella. Yhteensä kirjaston tapahtumiin osallistui 470 henkilöä.

Henkilökunta

Kirjaston pitkäaikaisen kirjastovirkailijan poissaolon aikaan kirjastossa työskenteli kesän aikana vuosilomansijainen ja syksyn aikana kirjastovirkailijan sijainen. Myös kolme Kälviän kirjaston työntekijää tekivät lyhyitä sijaistuksia kirjastoissa.

Kati Salmén
kirjastonjohtaja

Kirjastoauto

Vuonna 2025 kirjastoauto ajoi 204 päivänä. Kirjastoauto ajoi viitenä päivänä viikossa, maanantaista perjantaihin. Kesä- ja elokuussa ajopäiviä oli neljä päivää viikossa. Kirjastoauto ei ajanut heinäkuussa eikä koulujen syys-, joului- ja talvilomalla. Arkipyhien aattona kirjastoauto ajoi lyhennetyllä aikataululla käyden vain kouluilla ja päiväkodeilla.

Kirjastoauto on hankittu vuonna 1999 ja auton ikä näkyy korjaustarpeiden lisääntymisenä. Vuonna 2025 autoon tehtiin erilaisia huolto ja korjaustoimenpiteitä: Webaston tuuletinmoottorin vaihto, lyhyiden- ja pitkien ajovalojen uusiminen, lisävalojen asennus, useiden eri ilmapuotojen korjaus, vuosihuolto, katsastus, renkaiden vaihdot sekä pesut.

Vuonna 2025 kirjastoautossa kävi 21 742 asiakasta. Kokonaislainausmäärä oli 82 154, keskilainaus päivässä oli 403 lainaa.

Kouluille ja päiväkodeille kerättävät kirjapaketit ovat olleet hyvin suosittuja. Vuoden aikana kouluille kerättiin 71 ja päiväkodeille 170 pakettia. Pakettien keskimääräinen kappalemäärä on noin 40 kirjaa. Kirjastoautosta lainattavat, lapsille kootut kirjakassit, ovat myös suosittuja. Kasseihin kerätään 5-10 kirjaa eri aiheesta, esimerkiksi ystävydestä tai tunteista. Kirjakasseja lainattiin vuoden 2025 aikana yhteensä 235 kertaa.

Kirjastoauton suurin asiakasryhmä on lapset. Auton reittivälinnoissa on huomioitu lähes kaikki suomen- ja ruotsinkieliset alakoulut sekä päiväkodit. Reittejä muutetaan vuosittain tarpeen mukaan. Kunkin pysäkin lainaus- ja kävijämääriä seurataan jatkuvasti. Pysäkit, joilla ei käy asiakkaita, siirretään toisaalle.

Elokuussa uutena kirjastovirkailijana aloitti Susann Bast. Hänen vastuullaan on ruotsinkielisen kokoelman hoito ja hankinta. Syyskuussa aloitti kirjastovirkailijana Satu-Sinikka Vuolteenaho. Hänen vastuullaan on suomenkielisen kokoelman hoito ja hankinta. Molemmat virkailijat palvelevat asiakkaita suomeksi, ruotsiksi sekä englanniksi.

Satu-Sinikka Vuolteenaho
kirjastovirkailija

Kirjaston henkilökunta ja organisaatio

Kaupungin organisaatiossa kirjasto kuului kirjasto- ja vapaa-aikapalvelujen alaisuuteen, jota johtaa kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja. Johtoryhmässä kirjastoa edusti kirjastopalvelujen johtaja.

Kirjaston johtoryhmä kokoontui säännöllisesti kirjastopalvelujen johtajan johdolla. Henkilöstökokouksia pidettiin vuoden aikana neljä kertaa. Kaikki työttömät ovat pitäneet säännöllisesti osastokokouksia, joissa on keskusteltu osastoa ja koko kirjastoa koskevista asioista.

Kirjastonjohtaja Heidi Tuikka osallistui Kirjastoseuran koulutus- ja tutkimustyöryhmään, kirjastopalvelujen johtaja Susann Forsberg Yleisten kirjastojen neuvostoon sekä kirjastonhoitaja Mikaela Byskata-Ahlskog Seinäjoen kaupungin kirjaston valtakunnallisen erityistehtävän ruotsinkieliseen neuvostoon (BU-gruppen).

Vaasan alueellisen kehittämiskirjaston AKEpampaksen työryhmiin ovat osallistui yksi tai useampi henkilö kirjaston henkilökunnasta.

Erikoiskirjastonhoitaja Sirpa Tuomisto osallistui Kansalliskirjaston Toimijakuvailun asiantuntijaverkoston, Yleisten kirjastojen neuvoston Metatietoryhmän ja Axiell Finland Oy:n kehitysryhmän kokouksiin. Kirjastonjohtaja Kati Salmén osallistui valtakunnallisen e-kirjaston lehdet ja muu aineisto valintaryhmään.

Henkilökunnalle järjestettiin kehittämispäivä 7.2.2025.

Talouden tunnuslukuja

Kirjaston toimintakulut olivat 3,07 miljoonaa euroa ja toimintatatuotot 95 615 euroa. Tulot muodostuivat anottuihin projekteihin saaduista tuista ja avustuksista, asiakkailta perityistä myöhästymismaksuista, kirjastoaineiston myynnistä ja korvauksista, kopioinnista ja luentosalitilojen vuokrista.

Koko Suomen kirjastotoiminnasta kertovat ja kuntakohtaiset vuositilastot ovat saatavilla verkko-osoitteessa <https://tilastot.kirjastot.fi/>.

Tunnuslukuja	2025	2024
Ausukkaita Kokkolassa	48 367	48 295
Fyysiset käynnit vuodessa	453 561	485 855
Fyysiset käynnit / asukas	9,38	10,06
Lainaukset vuodessa	753 228	735 523
Lainaus / asukas	15,57	15,23
Kirjat yhteensä	651 771	631 315
Kaunokirjat, aikuiset	152 119	149 234
Kaunokirjat, lapset	355 166	335 768
Tietokirjat, aikuiset	107 991	112 160
Tietokirjat, lapset	36 495	34 153
Musiikkiäänitteet	11 568	11 566
Muut äänitteet	3 828	4 427
Celia-äänikirjat CD-levyinä	461	859
Videotallenteet: DVD ja Blu-ray	15 528	15 916
Muut aineistot	61 111	62 203
E-kirjat	2 658	7 514
E-musiikki	1 495	902
E-lehdet	92 627	106 246
E-kuvatallenteet	1 856	1 644
Hankinnat	17 132	16 075
Kirja-aineisto	16 091	14 882
Muu aineisto	1 041	1 193

	2025	2024
Verkkokäynnit	305 390	312 518
Aktiiviset lainaajat	14 597	14 887
% asukkaista	30,18	30,83

Tapahtumat ja näyttelyt

Tapahtumat	420	409
Kirjaston järjestämät tapahtumat	298	286
Osallistujat	5 866	7 151
Ulkopuolisten toimijoiden järjestämät tapahtumat kirjastossa	120	89
Näyttelyt	38	38

	2025	2024
Talous		
Toimintakulut (milj. €)	3,07	3,1
Henkilöstökulut (milj. €)	1,68	1,63
Kirjastoaineistokulut (€)	374 793	332 937
E-aineistokulut (€)	58 680	59 752
Tilakustannukset (€)	722 400	743 460
Muut kulut (€)	285 526	426 335

	2025	2024
Henkilöstö		
Kirjaston palkkaamat	38,16	37,21
Muut henkilötyövuodet	6,89	6,55
Täydenniskoulutus henkilötyöpäivinä	102	111